

Friluftslivets år 2015

Referat fra Informasjons- og drøftingsmøte for fylkeskommunene onsdag 12. januar 2014.

Tidspunkt: 12.02.14, kl. 11.30 – 15.00

Sted: Fylkestingsalen, Akershus fylkeskommune, Galleri Oslo, Schweigaardsgt. 4, Oslo

Møteleder: Nils Yngve Berg, Miljødirektoratet

Referenter: Karoline Sandborg og Elisabeth Sæthre

Tilstede:

Gudrun Hagen, Nordland fylkeskommune, Sigurd Kristiansen, Nord-Trøndelag fylkeskommune, Petter Ervik Jensen, Møre- og Romsdal fylkeskommune, Thorsten Gøtterup, Rogaland fylkeskommune, Torill Folkestad, Vest-Agder fylkeskommune, Ole Bjørn Bårnes, Telemark fylkeskommune, Eva-Lill Kvisle, Buskerud fylkeskommune, Kristian Ingdal, Vestfold fylkeskommune, Karin O`Sullivan, Axel Pettersen og Kristina Dignes, Akershus fylkeskommune, Gro Koppen, Oslo kommune, Pål Erik Jensen, Østfold fylkeskommune, Lars Gotaas, Hedmark fylkeskommune, Øystein Tveite, Helsedirektoratet, Johanna M. R. Solberg og Karoline Sandborg, Friluftslivets fellesorganisasjon, Nils-Yngve Berg og Elisabeth Sæthre, Miljødirektoratet.

I tillegg fulgte disse med via web:

Juli Anne Staven, Finnmark fylkeskommune, Toril Skoglund, Troms fylkeskommune, Britt Karen Spjeld, Hordaland fylkeskommune og Tuva Eiklid, Oppland fylkeskommune.

Innledning og presentasjonsrunde

Nils Yngve Berg innledet møtet og alle deltagerne presenterte seg kort.

Presentasjon av gjennomføringsplan for året og Miljødirektoratets bidrag

Elisabeth Sæthre presenterte rammene for Friluftslivets år (FÅ15), gjennomføringsplanen for året og Miljødirektoratets bidrag til gjennomføringen. Gjennomføringsplanen beskriver ikke bare overordnede mål, men også delmålene for aktivitet i FÅ15: FÅ15 skal få flere mennesker i aktivitet oftere, FÅ15 skal motivere til aktivitet med fokus på glede og naturopplevelse, FÅ15 skal bidra til økt rekruttering til friluftslivet over tid, FÅ15 skal øke kjennskapet til og bruken av nærmiljøet til friluftslivsaktiviteter i hverdagen. Gjennomføringsplanen beskriver også delmålene for kommunikasjon: FÅ15 skal øke interessen for friluftsliv, FÅ15 skal øke bevisstheten om friluftslivets positive helseeffekter, FÅ15 skal øke bevisstheten om allemannsretten og de svært gode mulighetene som alle i Norge har til å utøve friluftsliv. Planen beskriver ellers ansvar, roller og samarbeid med ulike aktører som er aktuelle bidragsytere til gjennomføringen av året. Med hensyn til konkrete tiltak vil Miljødirektoratet bl.a. vurdere å etablere et nettbasert opplæringsopplegg som skal gi barn og unge kunnskap om allemannsretten. Det planlegges en erfaringskonferanse for nærmiljøets satsingen, og det vil trolig være aktuelt med en del arrangementer i regi av Statens naturoppsyn.

Organisasjonenes bidrag – hvilke aktiviteter ser vi for oss så langt. Johanna M.R. Solberg presenterte strategi for mobilisering av organisasjoner. I denne prosessen er det viktig å sikre deltagelse fra friluftslivsorganisasjonene, sikre flest mulig langsiktige tiltak og inspirere til nye tiltak og prosjekter på tvers av sektorene. Det viktigste spørsmålet er: Hvordan kan vi samkjøre ressurser i 2015 for å gi friluftslivet et størst mulig løft? Et eksempel på samarbeid/ samkjøring kan være merking av turstier – jfr det nasjonale turskiltprosjektet. Kåringen av «Årets friluftskommune» kan også være et eksempel på mulighet for samarbeid. Det er stor interesse blant organisasjonene for et samarbeid rettet mot skoler og/eller barnehager. Det er ikke et mål i seg selv å finne på mest mulig nytt, men det er viktig å vurdere hvordan vi markedsfører aktivitetene vi gjennomfører. Er de så åpne og har så lav terskel som vi tror?

Innspill:

En erfaring fra Friluftslivets år 2005 ble løftet frem, midlene kom på et sent tidspunkt til de som skulle levere aktiviteter. Dette er ikke situasjonen for 2015.

Presentasjon av kommunikasjonsstrategi for året

Karoline Elisabeth Sandborg, informasjonsrådgiver for Friluftslivets år, presenterte en oversikt over den overordnede kommunikasjonsstrategien, planen over tiltak og medieplanen for Friluftslivets år. Strategien og planene beskriver hvordan man ønsker å nå strategiske målgrupper som aktivitetstilretteleggere i nærmiljøet, kunnskapsformidlere og beslutningstakere, og hvordan man direkte skal nå målgruppene barn, unge og barnefamilier med kommunikasjon. En viktig del av strategien innebærer kommunikasjonsprinsippene for året, som for eksempel at friluftslivet skal kommuniseres på en inspirerende måte, som enkelt og tilgjengelig, og som en vei til synergieffekter. Prinsippene er viktig for at Friluftslivets år skal kunne kommuniseres på en positiv, enhetlig og gjenkjennelig måte. Eksempler på kommunikasjonstiltak rettet mot barn, unge og barnefamilier er bruk av inspirerende personligheter, konkurranser, kurs, seminarer og tilstedeværelse på sosiale medier. Media anses som en egen målgruppe, en samarbeidspartner og en kanal – og synlighet i media vil gå som en rød tråd i alt som foregår under markeringsåret.

Noen mulige samarbeidsprosjekt

Johanna M.R. Solberg presenterte to mulige samarbeidsprosjekt; kåring av årets friluftslivskommune og tiltak for å sikre at stiene, som nå merkes med midler fra fylkeskommunene og Gjensidigestiftelsen, fylles med turgåere.

Innspill:

Samarbeid om aktivitetstiltak knyttet til stisatsingen kan være aktuelt, men pågående prosjekt varer t.o.m. 2015, og fylkeskommunene har allerede bundet opp en del midler til skilting og merking. Det ble påpekt at diverse medieoppslag viser at folk flest er opptatt av stier og løyper. Miljødirektoratet ønsker fokus på stier og løyper som ledd i arbeidet med kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder og i oppfølgingen av dette.

Diskusjon om fylkeskommunenes muligheter og utfordringer for å bidra til gjennomføringen av året. Innspill som kom opp:

- Det ble stilt spørsmål ved om det er planer om å lage film. I stedet for å produsere en egen film slik det ble gjort i 2005 «Loop», ble det foreslått å lage en konkurranse for landets videregående skoler, «lag din beste friluftsfilm!». Videregående skole mest aktuelt fordi

fylkeskommunene har direkte ansvar for de videregående skolene. Informasjonsrådgiveren for Friluftslivets år vil følge opp og lage en prosjektbeskrivelse. Akershus fylkeskommune har noe erfaring med lignende prosjekt og kan bidra i dette arbeidet.

- Buskerud har satt opp tellebokser på etablerte og nye turstier for å sjekke hvor mye stiene blir brukt
- Ungdoms-OL skal arrangeres i Hedmark og Oppland og fylkeskommunene vil bidra til at det blir koblet på en del friluftslivsaktiviteter til dette arrangementet
- Sportsfiskets år går av stabelen i 2014. Kanskje vil et samarbeid med Norges Jeger- og Fiskerforbund være nyttig, spesielt med tanke på å videreføre suksessfulle prosjekter fra 2014 inn i 2015.
- Naturlos er et godt tiltak, men må henvende seg mer til ungdom!
- Vest-Agder skal lage en bok om stier til kulturminner. En av stiene skal være en historisk vandrerute.
- I Hedmark har en registrert at turposter er et enkelt tiltak som veldig mange kommuner har, ofte i samarbeid med turlag.
- I Buskerud finnes konseptet med turposter også inne i Drammen by.
- Friluftslivets uke er en årlig happening, kan den inkludere tilbud til elever i skoletiden?
- Voksenopplæringen ble trukket frem som en funksjonell arena for å nå minoritetene. Det ble vist til tiltak i Hamar der mennesker med minoritetsbakgrunn ble invitert med på tur gjennom voksenopplæringen.
- Krisesentrene ble også nevnt som arena for mennesker som kanskje ikke har tilgang til friluftsmuligheter.
- Folkehelsekoordinatorene og frisklivssentralene bør involveres! Man bør se nærmere på hva disse kan bidra med.
- FL og friluftsrådene ble trukket frem som gode ambassadører for Friluftslivets år. En kampanje for å få flere friluftsråd er noe fylkeskommunene kan følge opp. Det ble tatt opp at en slik kampanje bør følges av økte ressurser til FL, og at det bør jobbes overfor KLD for å oppnå dette. Å ansvarliggjøre kommunene er en viktig oppgave for friluftsrådene.
- Det ble stilt spørsmål om hvordan vi kan få mobilisert kommunene, og hva fylkeskommunene kan bidra med. Dette er spesielt viktig for de kommunene som ikke dekkes av friluftsrådene. Fylkeskommunene kan bidra til dette, men Miljødirektoratet/FÅ15-sekretariatet bør formidle hvilket budskap vi vil kommunisere. Det bør for eksempel utarbeides informasjons/aktivitetspakker med ideer til aktivitet, grafisk profil, mål for året m.v. som kommunene kan bruke. Det ble påpekt informasjon bør sendes både til fylkeskommunene og direkte til kommunene. Fylkeskommunene bør bidra til at budskapet når fram ikke bare til saksbehandlere, men også til ordførere og rådmenn.
- Akershus fylkeskommune vil informere sine kommuner om Friluftslivets år 2015 allerede i møte 28.februar 2014.
- I Vest-Agder førte «ordførers tur» til at også flere politikere kom ut på tur, og friluftsrådet la turen opp strategisk i forhold til utfordringer de ønsket å belyse.
- Det ble stilt spørsmål om arbeidet med en nasjonal felles turdatabase. Hva gjøres for dette i dag, og hvordan er det tenkt i fremtiden? Det er bra å ha en portal for å markedsføre lokale og regionale turer. Det ble påpekt at det er viktig også å få ut informasjon til dem som ikke selv leter opp informasjon på en nettside.

- Det ble stilt spørsmål ved om interkommunale friluftsråd kan søke på de midlene til tiltak i Friluftslivets år som utlyses i 2014. Svaret på dette er at det er kun FL som kan søke, ikke de enkelte friluftsrådene.
- Det ble vist til at det i dokumentet «Norge universelt utformet 2025» er en målsetting om at det skal være minst ett universelt utformet friluftslivsområde i hver kommune innen 2025. I Hedmark prioriterer en derfor slike tiltak foran andre søknader ved behandling av søknader om spillemidler.
- Røde Kors ble trukket fram som en viktig aktør og det ble påpekt at Røde Kors Hjelpekorps bare er en del av virksomheten til Røde Kors.